

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

С Х В А Л Е Н О
Вченою радою ЧНУ
ім. Петра Могили

Протокол № 1
"17" січня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор ЧНУ ім. Петра Могили

Леонід КЛИМЕНКО

2023 р.

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)

Галузь знань 01 – Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Спеціалізація: 014.01 Українська мова та література та англійська мова

Кваліфікаційний рівень – перший (бакалаврський рівень вищої освіти)

Розробник
Завідувач кафедри англійської філології,
В.о. завідувача кафедри української
філології та міжкультурної комунікації

Гарант освітньої програми
«Теорія і методика навчання: Українська
мова і література та англійська мова»

В.о. декана факультету філології

Начальник НМВ

Олена РИБАЧУК

Тетяна ЗУБЕНКО

Наталія
ЛЕБЕДИНЦЕВА

Ольга ЖВАВА

Ірина
ДАНИЛЕНКО

Сергій ШКІРЧАК

O. Ribachuk
Zubenko

N. Lebedinceva

O. Zhava
I. Danilenko
S. Shkirchak

Миколаїв 2023

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Кафедра англійської філології

Програма атестаційного іспиту містить перелік питань, що мають на меті перевірити теоретичні знання і практичні навички з найважливіших тем основних курсів англомовної комунікації.

Рецензент: **Н. М. Філіпова**, кандидат філологічних наук, професор кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування ім. адм. Макарова

Затверджено: Вченою радою факультету філології Чорноморського національного університету імені Петра Могили від № 25.01 2023 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестаційний іспит з іноземної мови (англійської) є підсумковою формою контролю рівня теоретичних та практичних знань студентів-випускників, а також їх готовності до реалізації професійних функцій філолога, вчителя іноземної мови (англійської).

Атестаційний іспит з іноземної мови (англійської) має на меті встановити:

- рівень володіння практичними навичками користування іноземною мовою (англійською), що складають набути в процесі навчання комунікативну компетенцію студентів-випускників;
- наявність у студентів-випускників знань про теоретичні засади англійської комунікації, а також володіння сукупністю сучасних методів та підходів до вивчення мови;
- рівень знань з методики навчання іноземної мови в загальноосвітніх навчальних закладах та практичних навичок організації освітньої діяльності учнів на уроках англійської мови.

До атестаційного іспиту з іноземної мови (англійської) допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану, зокрема, програм з практичних курсів англійської мови (аспекти: практика усного та писемного мовлення, аудіювання, практична граматики, домашнє читання), з теоретичного курсу «Лінгвокраїнознавство (англійська мова)» і теоретичного курсу «Методика викладання англійської мови».

Програма атестаційного іспиту з іноземної мови (англійської) призначена для студентів, які закінчують Чорноморський національний університет імені Петра Могили за денною формою навчання за спеціальністю 014 «Середня освіта», спеціалізація 014.01 «Українська мова і література та англійська мова» (ступінь вищої освіти – бакалавр).

Атестаційний іспит проводиться іноземною мовою (англійською) (перше та друге питання екзаменаційного білету) і українською мовою (третє питання екзаменаційного білету).

1. ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ІСПИТІ

Атестаційний іспит передбачає перевірку та оцінку сформованості в студентів предметно-фахової компетенції: комунікативної, соціокультурної, методичної, професійної тощо. Випускники повинні володіти комунікативними вміннями і навичками, практичними і теоретичними аспектами лінгвістики, вміти реалізувати здобуті знання в майбутній професійній діяльності.

На атестаційному іспиті з іноземної мови (англійської) студенти-випускники повинні продемонструвати:

- вільне володіння англійською мовою та її теоретичною базою, зокрема знання фонетики, морфології, лексикології, словотвору, синтаксису, і, відповідно, орфоепічною, лексичною та граматичною нормами, а також нормами побудови тексту або контексту;
- вміння повною мірою реалізовувати комунікативний намір;
- здатність правильно вживати широкий спектр лексичних одиниць з урахуванням комунікативної ситуації;
- здатність грамотно використовувати в мовленні фразеологічні звороти та кліше;
- вміння адекватно добирати граматичні форми (часові форми дієслова, допоміжні дієслова, дієслова-зв'язки, модальні дієслова, неособові форми дієслова, дієслова в наказовому, умовному способах, іменники, прикметники та інші частини мови);
- вміння коректно вживати культурні терміни, що співвідносяться з тим чи іншим англомовним регіоном;
- здатність порівнювати культуру рідної країни з культурою країн, мова яких вивчається;
- здатність систематизувати інформацію, підбирати доречні приклади;
- вміння висловлювати власні судження з приводу проблеми, що висвітлюється в питанні, логічно та послідовно структурувати висловлювання;
- здатність використовувати у відповіді зв'язні елементи, робити самостійні аргументовані висновки;
- знання основних методичних принципів навчання іноземної мови та вимог до уроку англійської мови;
- уміння скласти конспект уроку англійської мови для учнів початкової школи, середніх та старших класів.

2. СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Атестаційний іспит у письмовій формі на платформі Мудл. Час виконання – 24 години. Атестаційний іспит складається з двох типів завдань.

Перше завдання – ознайомлення із запропонованим автентичним текстом художньої літератури – оповіданням британського / американського письменника ХХ століття, аналіз оповідання, який містить короткі відомості про автора, розкриття змісту оповідання з описом головних героїв, лінгвістичний коментар.

Розкриття змісту художнього тексту ґрунтується на визначенні його теми, короткому переказі з описом головних героїв.

Лінгвістичний коментар тексту передбачає: роль назви оповідання, аналіз головної ідеї та роль головних героїв у запропонованому тексті;

Обсяг запропонованого тексту – до 2500 друкованих знаків.

Метою цього завдання є перевірка використання знань різних ресурсів мови, що є головними компонентами цілісного механізму при виконанні комунікативних завдань.

Друге завдання – інформаційне повідомлення відповідно до запропонованої теми.

Цей вид завдання дає змогу виявити вміння використовувати знання загальнотеоретичного курсу «Цивілізації країн та лінгвокраїнознавство (англійська мова)», висловлювати думки логічно та послідовно, щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та життєвих ситуацій.

Третє завдання – перевірка знань основних положень методики навчання іноземної мови.

Цей вид завдання уможливує виявлення знань студентів щодо системи навчання іноземної мови та передбачає виявлення вміння складати конспект уроку в рамках компетентнісного підходу до навчання.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Рівень вищої освіти: бакалавр

Спеціальність: 014 «Середня освіта»,

Спеціалізація: 014.01 «Українська мова і література та англійська мова»

Навчальна дисципліна: **Іноземна мова (англійська)**

Білет №

атестаційного екзамену

1. Read and analyze the text. Describe the main characters and the message of the story "Regret" by Kate Chopin.
2. Report on the topic: *Geographical peculiarities of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.*
3. Розкажіть про мету, цілі, об'єкт, предмет та завдання методики навчання іноземних мов та її зв'язок з іншими науками.

Білет затверджено на засіданні Ради факультету філології від _____ (протокол №)

В.о. декана факультету філології

Даниленко І.І.

В.о. завідувача кафедри англійської філології

Зубенко Т.В.

3. ЗМІСТ ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНОГО КУРСУ

«Лінгвокраїнознавство (англійська мова)»

Курс «Лінгвокраїнознавство (англійська мова)» через систему лекційних, практичних занять забезпечує знання, які дають змогу користуватися мовою як засобом спілкування в тому готовому вигляді, в якому вона входить у схему особистісних і соціальних стосунків (звичаї, обов'язкові правила, усталені норми поведінки).

Мета і завдання курсу, його місце в навчальному процесі

Курс «Лінгвокраїнознавство (англійська мова)» читається англійською мовою. З метою опанування цього курсу передбачено проведення лекційних, практичних занять, виконання контрольних робіт (тестів), виступи та доповнення на заняттях, самостійну роботу (написання рефератів, укладання словників реалій, підготовка презентацій, перегляд відеофільмів), залік.

Головною метою курсу «Лінгвокраїнознавство (англійська мова)» є забезпечення комунікативної компетенції в мовленнєвих актах міжкультурної комунікації через адекватне сприйняття мови співрозмовника й розуміння оригінальних текстів та формування у студентів системи сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовної картини світу, особливості мовної поведінки носіїв англійської мови у Великій Британії, США вміння застосовувати майбутні знання в удосконаленні практики іншомовного спілкування, перекладу та адекватному лінгвокультурному аналізу англійського мовлення. Цей курс спрямовано на перекодування ідіоми мови та національної свідомості, що має сприяти соціокультурному взаємообміну та взаємному збагаченню представників різноманітних культур.

Основні завдання:

- 1) ознайомити з особливостями історичного та культурного розвитку Великобританії та інших англосовітських країн;
- 2) сприяти поглибленню знань як про культуру країн, мова яких вивчається, так і про культуру України;
- 3) забезпечити оволодіння основними лінгвокраїнознавчими фоновими знаннями про Великобританію та США;
- 4) сформулювати уявлення про корелятивні зв'язки в розвитку мовної та культурної систем;
- 5) розуміти та природно використовувати знаково-семантичні матеріали різних типів для встановлення, підтримки й розвитку міжособистісних мовленнєвих відносин;
- 6) розвинути та вдосконалити культурологічну компетенцію майбутнього філолога, здобути фонові знання, що необхідні при формуванні та розвитку основних професійних навичок та умінь.

Коротка характеристика проблем, що вивчаються

1. Великобританія: земля і люди. Офіційна назва. Територія, склад. Рельєф. Моря, ріки, озера. Клімат та погода. Природні ресурси. Британці. Загальні відомості. Розподіл населення. Мова. Релігія. Національні свята. Традиції. Національні меншини.

2. Історія Великобританії. Основні періоди та події в житті Великобританії. Англія в період давньої історії; завоювання та їх наслідки. Середньовіччя у Великобританії. Новітня історія.

3. Державний устрій Великобританії. Судова система. Великобританія – конституційна монархія. Роль монарха у державі. Парламент – правові функції, палата лордів та палата представників, система виборів. Законодавчий процес. Система

політичних партій. Парламентські комітети. Уряд її Величності – склад, функції, обов'язки. Кабінет міністрів, тіньовий кабінет, тасмна рада, громадянська хартія. Місцеве самоврядування. Судова система. Поліція. Громадянське та кримінальне право.

4. Освітня система. Керівні органи. Дошкільна освіта та виховання. Освітні реформи 80 – 90-х років. Середня та вища школа. Британські університети. Відкритий університет.

5. Мистецтво та дозвілля у Великобританії. Архітектура. Живопис. Музика. Театральне мистецтво. Кінематограф. Спортивне життя населення. Британські музеї.

6. Місце Великобританії у світовій економіці. Промисловість. Сільське господарство. Торгівля. Транспорт. Основні економічні регіони. Захист навколишнього середовища.

7. Сучасне життя Великобританії. Засоби масової інформації. Система соціального захисту населення. Гроші, міри ваги. Поштова служба. Спосіб життя та національний характер англійців.

8. Культурні компоненти міжкультурної комунікації. Стиль та доречність висловлювання. Логічність мовлення відповідно до міжкультурного спілкування. Національний мовленнєвий етикет як необхідна передумова розвитку культури спілкування.

9. Історичний розвиток США. Відкриття Америки. Перші поселенці. Колоніальна ера. Американська революція 1775 р. Формування нової нації. Громадянська війна Півночі та Півдня. Реконструкція. Еміграція до США. Ізоляція та процвітання. Велика депресія. I та II світові війни. Період холодної війни. Боротьба за громадянські права. Кінець холодної війни. Сучасна політика США.

10. Географія та регіональна характеристика США. Природні ресурси. Американський регіоналізм та його особливості: Нова Англія, Південь, Середній Захід, Південний Захід, Середньо-атлантичний регіон. Новітні штати. Захист навколишнього середовища. Транспорт і комунікації. Економічна система. Сільське господарство. Американський бізнес. Промисловість. Торгівля. Фінансові інститути. Наука і сучасні технології.

11. Населення США. Нація емігрантів. Корінне населення Америки. «Чорна Америка». Урбанізація. Релігія. Національні свята. Роль засобів масової інформації.

12. Державний устрій США. Народження демократії. Війна за незалежність. Прийняття конституції. Доповнення до конституції. Державна система. Політичні партії. Вибори. Місцева влада. Федералізм.

13. Американська освітня система. Історія. Структура освіти. Освітні стандарти. Початкова та середня школа. Вища освіта. Перспективи розвитку американської освітньої системи.

14. Американська культура. Архітектура. Музика. Живопис. «Популярна культура». Театральне мистецтво. Розвиток кіно. Американський стиль життя.

4. Мета, завдання вивчення дисципліни «Англійська мова: практичний курс»

Мета: подальший розвиток та вдосконалення навичок та вмінь усіх рівнів в основних видах мовленнєвої діяльності, а саме: аудіюванні, читанні, говорінні та письмі на базі активного словникового запасу та вивченого граматичного матеріалу. Основна увага приділяється комунікативному, ситуативному і текстуальному підходові. Головне завдання полягає в тому, щоб забезпечити вільне володіння студентами мовою. Курс спрямований на розробку технологій таких видів комунікації, як усна презентація, доповідь, професійно орієнтоване спілкування та ін.

На заняттях студенти працюють з оригінальними текстами художньої літератури та публіцистичними текстами. Розвиток навичок читання передбачає подальше удосконалення рецептивних навичок читання тексту з метою розуміння загального та конкретного змісту оригінального тексту, визначення ідеї, головної та другорядних думок для їх подальшого використання в продуктивних видах мовленнєвої діяльності, аналіз головних героїв, розуміння окремих лексико-граматичних особливостей одиниць (синонімів, антонімів, фразових дієслів) та структури тексту. Велика увага приділяється розвитку спонтанного мовлення у зв'язку з обговоренням прочитаного тексту.

Мета курсу включає і наближення до процесів соціального розвитку, методів позначення та формування ідентичностей зарубіжних культур, що дозволить передавати інформацію стосовно цих культур та порівнювати їх з власною.

Методична стратегія разом з комунікативною спрямованістю передбачає також розвиток методичних навичок студентів у формах розробки презентацій, розробки методів опрацювання мовного матеріалу.

Завдання:

- розширити словниковий запас студентів завдяки їхньому засвоєнню лексичних одиниць на матеріалі текстів підручників, публіцистичних та художніх текстів;
- удосконалити навички монологічного та діалогічного мовлення студентів, а також навички писемної комунікації англійською мовою;
- удосконалити навички та вміння з практичної граматики, засвоєння граматичного матеріалу різного рівня складності і досягнення рівня B2 з елементами рівня C1, що спрямовано на розвиток мовленнєвої діяльності студентів згідно з потребами комунікації.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- основні лексичні, фразеологічні, фонетичні, словотвірні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної англійської мови (рівень B2 з елементами рівня C1);
- лексичний мінімум у рамках вивчених тем та стратегії підтримання бесіди та дискусії як на професійні, так і на різноманітні соціальні та побутові теми; лексику з опрацьованих автентичних текстів художньої літератури та публіцистичних текстів ;
- базові схеми аналізу художнього тексту та публіцистичного тексту);
- міжкультурні цінності як результат міжкультурних порівнянь різних мов та культур;
- структуру та особливості підготовки презентацій та усних виступів, доповідей;
- принципи організації есе англійською мовою.

має вміти:

- практично користуватися мовною системою відповідно до Standard English і культури на основі набутих знань з усіх рівнів в основних видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, говорінні та письмі) на базі достатнього обсягу знань з фонетики, граматики, лексики, орфографії та лінгвокраїнознавства та усвідомлення особливостей мовних явищ (рівень B2 з елементами рівня C1);
- спілкуватися спонтанно та гнучко, адекватно висловлюватися за допомогою різних типів висловлювань, чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення;

- розуміти широкий спектр інформації, представленої у англомовних текстах різних видів в межах та поза межами їхньої спеціалізованої сфери;
- робити презентації за допомогою відповідних засобів та логічної структури, виділяючи при цьому найбільш значущі елементи;
- створювати есе, чітко висловлюючи свої думки;
- самостійно та ефективно користуватися доступними довідковими засобами для підготовки презентацій, доповідей, словниками для розуміння оригінальних художніх, публіцистичних текстів;
- освоювати транскультурні цінності як результат кроскультурних порівнянь різних мов та культур;
- бути готовими продовжувати свій лінгвістичний розвиток самостійно за допомогою взаємодії іноземною мовою;
- брати участь у дискусіях на різні соціальні, академічні та професійні теми, ефективно висловлювати та аргументувати свою позицію;
- використовувати новітні інформаційні та комунікаційні технології.

5. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни «Методика навчання англійської мови»

Передумови вивчення дисципліни. Розвиток самостійності студентів та усвідомлення ними сутності методики навчання англійської мови.

Акцент робиться на:

- розвитку загальних навичок критичного мислення, вирішення проблем, систематизації знань;
- формуванні та розвитку професійних компетенцій у сфері філологічних наук;
- вивченні теоретичних та методичних положень.
- Протягом курсу студенти виконують індивідуальні завдання (підготовка доповіді та захист презентації), які вимагають використання отриманих знань, умінь та навичок. Студенти залучаються до самостійного опрацювання автентичних джерел, пошуково-пізнавальної діяльності з використанням Інтернет-ресурсів та інших засобів масової інформації.

● **Мета:**

- формування у студентів комунікативних мовленнєвих компетенцій для забезпечення спілкування в академічному професійному середовищі;
- формування у студентів загальних компетенцій, сприяння розвитку здібностей та здатності до самостійного навчання;
- сприяння становленню критичного мислення та професійних комунікативних навичок;
- досягнення розуміння важливих соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій.

- **Завдання:**
- забезпечення теоретичної підготовки студентів у галузі методики викладання англійської мови;
- ознайомлення студентів з сучасними тенденціями навчання англійської мови;
- навчання прийомам організації та проведення сучасного заняття з англійської мови;
- залучення студентів до опрацювання спеціальної науково-методичної літератури для постійного професійного вдосконалення.

- По закінченню курсу студенти повинні **знати:**
- основні принципи освіти та державний стандарт з іноземної мови;
- сучасні вимоги до кваліфікації вчителя іноземної мови;
- методи, технології та стратегії навчання іноземних мов у вищій школі;
- сучасні тенденції в навчанні іноземних мов у нашій країні та за кордоном;

- **вміти:**
- організувати теоретичне дослідження у галузі методики;
- розкривати сутність складових частин і засобів сучасної методики як науки;
- використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань;
- володіти професійно-методичними вміннями, необхідними для навчання іноземних мов.

6. ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ІСПИТ З «АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ : ПРАКТИЧНИЙ КУРС».

Завдання перше – з курсу «Англійська мова : практичний курс» - ознайомлення із запропонованим англомовним автентичним текстом, розкриття його змісту, лінгвістичний коментар, короткий аналіз. Тексти, що пропонуються студентам для виконання першого завдання атестаційного іспиту, добираються з англомовних прозових творів ХХ століття. Обрані твори є короткими оповіданнями.

Список англомовних авторів, твори яких пропонуються для першого завдання:

1. Kate Chopin.
2. O. Henry.
3. Katherine Mansfield.
4. Roald Dahl.
5. John Galsworthy.
6. M. Twain.
7. E. Hemingway.
8. Edgar Allan Poe.

Схема аналізу автентичного художнього тексту:

Write about :

1. The title:

The title of the story under analysis/discussion is ...

2. The author:

It is written by ... (information about the author)

3. The setting:

The time of the action is ...

The place of the action is .....

(Is the setting important to the plot?)

4. The plot:

The story is built around ... (e.g. Mr. Black's life)

The story begins with ...

Further on the author portrays ... (e.g. Mr Smith)

enlarges on ...

renders a talk between ...

depicts the landscape

The story ends with ...

The opening/concluding part is a sample of description, narration, dialogue, inner speech ...

The climax of the story is ...

5. The characters:

The main characters of the story are ...

There is/isn't a major character in the story

The characters are lifelike / unreal.

The author gives a detailed description / doesn't describe character's appearance (give examples if applicable).

We can understand the character through his / her actions (give examples).

6. The theme and idea:

The dominant idea that runs through the story ... (e.g. the idea of happiness)

The idea is tackled through direct and indirect means of characterization.

The main idea is supported (reinforced) by the following details ...

The author's purpose is:

- To please (delight, entertain, amuse, give pleasure to, describe, paint a picture in words);
- To instruct (teach, show, inform, examine, expose, analyze, criticize);
- To persuade (convince, change one's mind, influence, argue, recommend, give advice to).

Завдання друге – запропоновані теми з загальнотеоретичного курсу:

1. Geographical peculiarities of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.
2. Scotland and the Scottish people.
3. Scotland: national flag , physical characteristics.
4. National customs and traditions in the United Kingdom..
5. Northern Ireland and its people.
6. Wales: national icons, famous personalities.

7. Places to visit in the United Kingdom.
8. Famous people of the United Kingdom.
9. Educational system in the United Kingdom.
10. Peculiarities of territorial division in the USA.
11. Education system in the US: elementary, secondary education.
12. USA – center for higher education.
13. Peculiarities of American Culture.
14. American traditions and customs.
15. National Holidays in the US.

Завдання третє – основні положення методики навчання іноземних мови у середніх загальноосвітніх закладах.

1. Мета, цілі, об'єкт, предмет та завдання методики навчання іноземних мов та її зв'язок з іншими науками.
2. Система навчання іноземної мови.
3. Дидактичні та методичні принципи навчання іноземної мови.
4. Принципи домінуючої ролі вправ, урахування рідної мови та апроксимації.
5. Комунікативний, компетентнісний та культурологічний підходи до навчання іноземної мови.
6. Зміст навчання іноземної мови. Вимоги до підручника англійської мови.
7. Методи навчання іноземної мови. Робота вчителя і робота учнів.
8. Засоби іноземної мови. Навчально-методичний комплекс.
9. Формування й розвиток фонетичної компетенції учнів.
10. Специфіка навчання граматики англійської мови.
11. Формування й розвиток лексичної компетенції.
12. Навчання сприйняття мовлення на слух та читання.
13. Специфіка навчання говоріння та письма.
14. Типи та структура уроків іноземної мови.
15. Вимоги до сучасного уроку іноземної мови.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ІСПИТІ

1. Завдання оцінюються таким чином:

- I завдання – 40 балів

- II завдання – 30 балів
  - III завдання – 30 балів
- Разом: 100 балів.

2. Відповідаючи на питання білетів випускник повинен знати: граматичний та лексичний матеріал з урахуванням вживання певних граматичних структур в різних стилях, структур і лексики, необхідних для опрацювання художньої літератури, а також вміти правильно організовувати та підтримувати спілкування у відповідних ситуаціях; передати свої міркування з широкого кола питань, логічно та послідовно структурувати висловлювання. Запитання ставляться під час іспиту.

При оцінюванні письмової відповіді випускника екзаменатори керуються критеріями оцінки відповіді.

Оцінка «**Відмінно**» передбачає такі вимоги:

I завдання:

- володіння відомостями про автора, його творчість;
- повне розуміння тексту;
- змістовний аналіз тексту, його головних героїв, правильне визначення теми, ідеї оповідання, особиста оцінка прочитаного;
- вільне володіння активним словником ;
- логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями;
- правильне вживання граматичних структур.

II-III завдання:

- лаконічна й ґрунтовна інформаційно-письмова доповідь з теми, запропонованої у білеті;
- вільне володіння матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою;
- вміння аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; посилаючись на джерела інформації;
- розуміння значущості знань для особистого життя та для майбутньої професійної діяльності, підтвердження цього конкретними прикладами;
- вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших культурних феноменів, співставлення різних наукових позицій, демонструвати творчу розумову діяльність.

Допускається до 4-х незначних помилок лексичного, граматичного, стилістичного характеру.

Оцінка «**Добре**» передбачає такі вимоги:

I завдання:

- нестача інформації про автора;
- розуміння автентичного тексту;
- вміння аналізувати оповідання, але недотримання схеми аналізу оповідання;
- правильне визначення теми, ідеї;
- добрі знання лексики

II-III завдання:

- логічна відповідь, яка розкриває основний зміст;
- нестача ґрунтовності, всебічності;
- незначні помилки при доборі та наведенні фактів та прикладів;
- певні неточності у висловлюванні власної думки;
- висновки не носять повного та логічного підсумку.

Допускається до 8-ми помилок лексичного, граматичного або стилістичного характеру.

Оцінка **«Задовільно»** передбачає такі вимоги:

I завдання:

- поверхове володіння відомостями про автора;
- розуміння поданого тексту, який може містити певну кількість незнайомих слів;
- проблематичне використання лексики;
- не змістовний аналіз оповідання, його головних героїв;
- значні граматичні помилки.

II-III завдання:

- не повністю розкриті питання екзаменаційного білету, що свідчить про відсутність повного засвоєння матеріалу курсу;
- відсутність ґрунтовності у розгляді питання, порушення логіки викладу питання;
- невміння аналізувати матеріал, нерозуміння актуальності проблеми для сьогодення;
- суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу;
- невідповідність висновків суті питання або відсутність висновків.

Допускається до 12-ти помилок лексичного, граматичного або стилістичного характеру.

Оцінка **«Незадовільно»** передбачає такі вимоги:

I завдання:

- відсутність інформації про автора;
- неповне розуміння змісту оповідання;
- не володіння схемою аналізу та нездатність проаналізувати текст;
- суттєві граматичні помилки;
- низький рівень володіння лексикою

II-III завдання:

- поверхове висвітлення питання;
- значні помилки;
- не володіння фактичним матеріалом;
- нездатність аналізувати основні проблеми;
- відсутність творчого підходу та власних думок і висновків.

Відповідність отриманих на атестаційному іспиті оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
82-89	Добре	B	виконання вище середнього рівня з кількома помилками
75-81		C	в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок
64-74	Задовільно	D	непогане виконання, але зі значною кількістю недоліків
60-63		E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	FX	виконання, що не задовольняє і має значну кількість недоліків
1-34		FX	виконання, що повністю не задовольняє

9. Рекомендована література

Лінгвокраїнознавство(англійська мова)

1. Гапонів А.Б., Возна М.О. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2005.- 464 с.
2. Запорожець Г.В. Цивілізація та лінгвокраїнознавство країн, мова яких вивчається (Великобританія та США): методичні рекомендації. - Миколаїв: Видавництво ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. Вип.147. – 72с.
3. Ніколаєва С.Ю., Тітова В.М. Тестові завдання для навчання читання країнознавчих текстів англійською мовою (в 5-ти т.) К., Ленвіт, 1988-1999.
4. Паращук В.Ю. Основи міжкультурної комунікації: навч.посібник.- Кіровоград, 2006. – 148 с.
5. Цегельська Марина. Great Britain: Geography, History, Language. – Тернопіль, 2007. – 208с.
6. An Illustrated History of the USA. Bryn O'Callaghan. – Longman, 1997.
7. Britain. The Country and Its People. James O'Driscoll. – Oxford, 1997.
8. Garwood Ch. Aspects of Britain and the USA. – OUP, 1997.
9. Hirsch E.D. The New Dictionary of Cultural Literacy: What Every American Needs to Know. – Boston. -2002.
10. H. Ned. Seelye. Teaching Socio- Linguistics and Culture. – Lincolnwood, Illinois, 1991.
11. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman, 1992.
12. Room, Adrian. An A to Z of British Life. Dictionary of Britain. – OUP, 1990.
13. Samovar, Larry A., Porter, Richard E. Communication between Cultures. – Belmont: Wadsworth P. Co., 1995.
14. Stevenson D.K. American Life and Institutions. – USIA, 1994.
15. The Constitution of the USA. – USIA, 1986.
16. The Oxford Illustrated History of Britain / Ed. Kenneth, O. Morgan. – OUP, 1997.

17. Tomalin B., Stempleski S. Cultural Awareness. – OUP, 1993.

Англійська мова: практичний курс

Основні джерела:

1. Alexander, L.G. Longman English Grammar Practice. – London: Longman, 1998.
2. Chris Gough. English Vocabulary Organizer. – London: Commercial Colour Press, 2001
3. Evans V., Edwards L. Upstream Advanced: C 1: Student's book. – Express Publishing, 2008.
4. Helen Weale, Oxford Exam Trainer B2. – Oxford University Press, 2020.
5. Kerr P., Jones C. Straightforward. Upper-Intermediate. Students' Book. – Macmillan, 2007.
6. Macmillan Essential dictionary. For learners of English – World English Corpus. – 861 с.
7. McCarthy M., O'Dell F. English Vocabulary in Use. Advanced. – Cambridge UP, 2005.
8. McCarthy M., O'Dell F. English Vocabulary in Use. Upper-Intermediate and Advanced. – Cambridge UP, 1999.
9. Oxenden C., Latham-Koenig C. New English File Upper-Intermediate. Student's Book. – Oxford University Press, 2012.
10. Thomson, A.J., Martinet, A.V. A Practical English Grammar. – Oxford University Press, 1986.
11. Wellman, G. Wordbuilder. – Heinemann, 1998.

Інформаційні ресурси:

12. Collins Dictionary: <http://www.collinsdictionary.com/>
13. Encyclopedia Britannica: <http://www.britannica.com/>
14. Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus:
15. <http://www.merriam-webster.com/>
16. Oxford Grammar Dictionary: <http://oxforddictionaries.com/words/grammar>
17. Oxford Spelling Dictionary: <http://oxforddictionaries.com/words/spelling>
18. Oxford Dictionary online: <http://www.oed.com/>
19. The Oxford Advanced Learner's Dictionary:
<http://oald8.oxfordlearnersdictionaries.com/>

Методика викладання англійської мови

1. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник/Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К., Ленвіт, 2007. – 320 с.
2. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах. Підручник./ Кол. авторів Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Тезікова та ін. – К., «Академія», 2010. – 328 с.

Рецензія
на програму атестаційного екзамену
з ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ)
галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)
спеціалізація 014.01 Українська мова та література та англійська мова

Програма атестаційного екзамену з Іноземної мови (англійської) містить перелік питань, що мають на меті перевірити практичні навички володіння іноземною (англійською) мовою та теоретичні знання з основних курсів підготовки бакалаврів за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література), спеціалізація 014.01 Українська мова та література та англійська мова, а саме лінгвокраїнознавства (англійська мова), методики навчання англійської мови.

Програма атестаційного екзамену відповідає вимогам щодо складу, змісту та порядку розробки програм атестаційних екзаменів. У програмі зазначено такі компоненти: структура екзамену, зміст екзаменаційного білету, вимоги до студентів, що складають атестаційний екзамен з Іноземної мови (англійської), коротка характеристика фахових дисциплін із зазначенням проблемних питань та рекомендованої літератури; повний перелік теоретичних екзаменаційних питань; критерії оцінювання відповіді студентів.

Подана програма атестаційного екзамену відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) спеціалізація 014.01 Українська мова та література та англійська мова. Екзаменаційні питання рівнозначні за складністю. Подані у програмі критерії оцінок відповідей студентів на атестаційному екзамені Іноземної мови (англійської) можна вважати обґрунтованими.

Зважаючи на те, що структура і змістове наповнення програми атестаційного екзамену з Іноземної мови (англійської) відповідає вимогам до програм такого типу, рекомендуємо дану програму для оцінювання рівня знань бакалаврів за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) спеціалізація 014.01 Українська мова та література та англійська мова.

Рецензент:

к. філол. н., доцент, професор,
завідувач кафедрою прикладної лінгвістики
НУК ім. Адмірала Макарова

 Н. М. Філіпова